

VÄRSKA GÜMNAASIUM

VÄRSKA GÜMNAASIUMI ARENGUKAVA 2019-2026

Sisukord

1. Arengukava koostamise protsess ja lähtekohad	3
1.1 Arengukava koostamise protsess	3
1.2 Arengukava koostamise lähtekohad	3
1.3 Värskas Gümnaasiumi arengukava 2013 - 2016 täitmise analüüs.....	4
2. Hetkeolukorra analüüs	5
2.1 Hetkeolukorra kirjeldus	5
2.2 SWOT analüüs	5
3. Missioon ja visioon	7
3.1 Missioon	7
3.2 Visioon aastaks 2026	7
4. Eesmärgid	7
5. Väärtused	8
6. Tegevuskava	9
6.1 Õppe- ja kasvatustöö.....	9
6.2 Koolikeskkond.....	11
6.3 Juhtimine	13
6.4 Koostöö.....	14
7. Arengukava täitmise kontroll ja uuendamine	14
8. Tegevuste ajakava 2019-2024	15

1. Arengukava koostamise protsess ja lähtekohad

1.1 Arengukava koostamise protsess

Värskas Gümnaasiumi (edaspidi *kooli*) arengukava aastateks 2019 – 2026 koostamiseks sisendi saamiseks viidi läbi viis strateegiakoosolekut.

2018. aasta oktoobris toimus arengukava strateegiakoosolek kooli töötajatele. Üheskoos arutati kooli hetkeolukorra üle, sõnastati kooli väärtused ja missioon. Sama aasta detsembris toimus esimene kooli lastevanemate kogu koosolek, kus lastevanemad said avaldada oma arvamust kooli hetkeolukorra üle. Ühiselt analüüsiti kooli tugevusi, nõrkusi, võimalusi ja ohte. Eraldi korraldati samasisuline strateegiakoosolek ka õpilastele. Võttes arvesse kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste arvamusi, koostati kooli SWOT analüüs, mis oli üheks aluseks käesoleva arengukava eesmärkide püstitamisel.

2019. aasta jaanuaris toimus kooli visioonipäev, kuhu olid kaasatud kooli töötajad, õpilased, lastevanemad ning kooli hoolekogu, Setomaa Vallavalitsuse ja Setomaa Vallavolikogu liikmed. Erinevate kaasava juhtimise meetodite abil jõuti ühiselt kooli visiooni ning olulisemate arengusuundade sõnastamiseni. Ühiselt arutati ka tegevusi, mis viiksid visioonini ning mõõdikuid, mis näitaksid edenemise protsessi.

Veebruaris said veelkord kokku kooli töötajad. Ühiselt sõnastati põhieesmärkide alaeesmärgid, vajalikud tegevused eesmärkideni jõudmiseks ning arutati võimalike takistuste üle, mis võivad seada ohtu arengukava elluviimisele. Tähelepanu pöörati visiooni kinnistamisele ja koolimeeskonna motivatsiooni tõstmisele vajalike muutuste elluviimiseks.

Aprillis – mais toimus arengukava tegevuskava koostamine.

Juunis said arengukavaga tutvuda ja ettepanekuid esitada kooli hoolekogu, õpilasesindus, õppenõukogu, Setomaa Vallavolikogu haridus- ja spordikomisjoni ning Setomaa Vallavalitsuse liikmed.

Juulis oli arengukava avalikustamine ning augustis kinnitati arengukava Setomaa Vallavalitsuse otsusega.

1.2 Arengukava koostamise lähtekohad

Käesolev arengukava lähtub järgmistest alusdokumentidest:

- Sisehindamise aruanne. Ettevõtlik kool 2016/17;
- Värskas Gümnaasiumi sisehindamise aruanne (detsember 2016);
- Värskas Gümnaasiumi digitaristu arendamine 2018 - 2020;
- 2018. aasta üldhariduskoolide rahuloluküsitluse tagasiside – Värskas Gümnaasium;
- põhikooli- ja gümnaasiumiseadus;
- põhikooli riiklik õppekava;
- gümnaasiumi riiklik õppekava;
- Setomaa valla arengukava 2018 – 2027;
- Eesti elukestva õppe strateegia 2020.

Arengukava koostamisega alustamisel puudus koolil kehtiv arengukava. Viimane arengukava oli koostatud aastateks 2013 - 2016 ning viimane sisehindamine oli läbi viidud 2016. aastal. Kuna kumbki dokument ei olnud enam ajakohane, otsustati võtta arengukava põhiliseks aluseks kooli töötajate, lastevanemate, õpilaste ja koolipidaja ühiste strateegiakoosolekute tulemused. Lisaks analüüsiti kooli arengukava 2013 - 2016 indikaatoreid ja hinnati nende

põhjal püstitatud eesmärkide täitmist (peatükk 1.3). Samuti arvestati 2016/2017. õppeaastal Ettevõtliku kooli võrgustikuga liitumiseks läbiviidud sisehindamise aruandega ning 2018. aastal põhjalikult koostatud digitalistu arendamise kavaga. Lähtuvalt alusdokumentidest, strateegiakoosolekute tulemustest ja eelmise arengukava täitmise analüüsist sõnastati kooli tugevused ja nõrkused ning eesmärgid ja põhisuunad järgnevas arengukavaperioodiks. Tegevuskava koostamisel lähtuti kooli tugevustest ja keskkonnast tulenevatest võimalustest. Arengukava koostamisel arvestati Tartu Ülikooli haridusuuenduskeskuse juhendmaterjaliga „Arengukava koostamise põhimõtted ja meetodid“ ning tugineti Kätlin Vanari, Eve Eisenschmidt, Liina Põllu ja Leelo Tiisvelti poolt koostatud abimaterjali „Sisehindamine - tõenduspõhine koolijuhtimine“ soovitudele.

Arengukavas on sõnastatud kooli missioon, tulevikuvisioon ja põhiväärtused. Kooli uueks arengukavaperioodiks on püstitatud 3 põhieesmärki ning nende alaeesmärgid. Arengukava tegevuskava osa on vastavalt Hea kooli mudelile¹ jagatud neljaks valdkonnaks: õppe- ja kasvatustöö, koolikeskkond, juhtimine ja koostöö. Tegevuskavas on iga alaeesmärgi all esitatud laiemad tegevusvaldkonnad ning mõõdikud edenemisprotsessi jälgimiseks. Konkreetsemad tegevused ning nende elluviimise ajakava, rahastusvõimalused ja vastutajad on esitatud tegevuste ajakavas 2019 – 2024 (peatükk 8). Tegevuste ajakavas ei ole kajastatud järjepidevad iga-aastased tegevused.

1.3 Värska Gümnaasiumi arengukava 2013 - 2016 täitmise analüüs

Värska Gümnaasiumi arengukava 2013 - 2016 tegevuskava koosneb 15 alapeatükist, mille tegevuste tulemuslikkuse hindamiseks on esitatud indikaatorid. Kooli hoolekogu koos kooli direktoriga vaatas 2019. aasta kevadel üle kõik arengukava indikaatorid ja on seisukohal, et 62-st indikaatorist 33 on tänaseks saavutatud, 16 on osaliselt saavutatud ning 11 ei ole saavutatud. Seega võib öelda, et enamus seatud eesmärgid said täidetud.

Koolis on olemas vajalikud tugisüsteemid. Tegutseb pikapäevarühm, toimuvad õpiabi ümarlaud ja õpilastega viiakse läbi arenguvestlused. Õpilased osalevad Tartu Ülikooli Teaduskooli töös. Kool teeb seto pärimuskultuuri õppematerjalide väljatöötamisel koostööd Seto Instituudiga. Kooli õppekavasse on lisandunud uusi valikaineid, toimuvad projektõppel põhinevad tegevused, liikluskasvatuse tunnid ning osaletakse Setomaa Liidu projektides. Kooli lõpetajad saavad karjäärinõustamist. Gümnaasiumiastmes on alustatud e-õppe kursuste läbiviimisega. Igal õppeaastal koostatakse õpilaste poolt mõni kodulooline uurimistö. Läbi on viidud tervist edendavaid sündmusi (nt spordipäevad, uimastialased loengud). Koolil on olemas veebisait, Facebooki leht ning mitmed kooli tutvustavad materjalid (film, trükised). Õpilasesindus on aktiivne ja koosolekud toimuvad regulaarselt. Iga õppeaasta lõpus viiakse läbi õpetajate tööanalüüs, sh eneseanalüüs ja rahulolu uuring, toimuvad arenguvestlused kõigi personali liikmetega ning korraldatakse koolimeeskonnaga ühissündmusi. Õpilasi ja õpetajaid on tunnustatud vastavalt Värska Gümnaasiumi Tegija Statuudile. Koolimajja on paigaldatud tuletõkkeksed ning raamatukogu ruumid on renoveeritud.

Arengukavas toodud plaanidest jäi ellu viimata õpetajatele seto kultuuri alase koolituse korraldamine, koolivormi loomine ja kooli ajalehe väljaandmine. Arengukava perioodil jäi loomata vilistlaskogu, pärimuskultuurialaseid huviringe oli ainult üks ning koostöö Soome sõpruskooliga oli pigem harv ja juhuslik. Kooli kodulehekülge ei vasta kooli vajadustele, klassiruumid ja garderoob on osaliselt remonditud, kuid vajavad veel kaasajastamist. Iga õppeaasta lõpus ei ole toimunud õppekava ega hoolekogu töö analüüsi ja aruandmist.

¹ <https://www.eetika.ee/et/hea-kool-lasteaed/hea-kooli-mudel>

Kooliarengukava täitmist ei ole igal aastal analüüsitud ning ilmselt seetõttu ei ole mitmed kavandatud tegevused teoks saanud.

2. Hetkeolukorra analüüs

2.1 Hetkeolukorra kirjeldus

Kool on Setomaa ainuke gümnaasium, kus 1. juuni 2019. aasta seisuga õppis kokku 108 õpilast, sh põhikooli osas 88 õpilast ja gümnaasiumi osas 20 õpilast. Koolis töötab 23 õpetajat 15,7 ametikohal. Abipersonali ametikohti on 9. Kooli õpilaste arv on aastatel 2010 – 2019 vähenenud kokku 42 õpilase võrra ehk 28%. Positiivse tendentsina on viimastel aastatel suurenenud lasteaia lõpetajate arv, mis lubab loota, et edaspidi langeb kooli õpilaste arv vähem. Rahvastikuprognoside järgi on aga järgmine sünnitusikka jõudev vanusegrupp oluliselt väiksem, mis võib tuua kaasa ka laste arvu uue vähenemise (Setomaa valla arengukava 2018-2027).

Koolis on õpilasele tagatud järgmised tugiteenused: sotsiaalpedagoogiline teenus, mida osutab Setomaa valla koolide üleselt vallavalitsuse koosseisu kuuluv sotsiaalpedagoog; eripedagoogiline ja logopeediline teenus, mida osutab kooli õpiabiõpetaja; toimuvad õpiabitunnid väikerühmades.

Kool kuulub haridusprogrammi “Ettevõtlik kool”² ja liikumise Tervist Edendav Kool võrgustikku³ ning koolis rakendatakse KiVa (Kiusamisest Vaba) programmi⁴.

2.2 SWOT analüüs

Arengukava strateegiakoosolekutel osalenud kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste arvamustele tuginedes valmis kooli SWOT analüüs, mis kajastab kõigi sihtgruppide arvamusi. Kooli töötajate arvamusel on kooli suurimateks tugevusteks turvaline ja sõbralik keskkond, püsiv kaader ja kaunis looduskeskkond. Õpilased hindavad kõrgelt huviringide mitmekesisust ja gümnaasiumiosa säilimist. Lastevanemate hinnangul on suurimateks tugevusteks huviringid, väikesed klassikollektiivid ja uuendustele avatud juhtkond.

Nõrkuste osas on üksmeel suurem. Kõigi sihtgruppide arvamusel on suurim nõrkus remonti vajav koolihoone. Kooli õpetajad toovad nõrkustena välja ka õpilaste vähese õpihuvi ja aegunud õppevahendid. Õpilaste jaoks on probleemiks mõnede õpetajate mittetoetav suhtumine õpilastesse ja liiga lühikesed vahetunnid. Lastevanemad ei ole rahul muutunud õpikäsituse⁵ rakendamisega ja kooliõue võimalustega. Probleemiks on ka professionaalse info- ja haridustehnoloogilise toe puudumine. Kõik need nõrkused viitavad otseselt või kaudselt muutunud õpikäsituse rakendamise ja kaasaegse õpikeskkonna loomise vajadusele.

Uute võimalustena nägid kooli töötajad täiskasvanuhariduse pakkumist ja koostööd teiste koolide ning kogukonnaga. Õpilased nägid võimalust kiiremas internetis ning koolimajast väljas toimivas õppetöös. Lastevanemad loodavad haridusuuenduste rakendamisele ja näevad võimalusena projektirahade suuremat kasutamist. Kaasaegne tehnoloogia,

² <https://evkool.ee/>

³ <https://www.terviseinfo.ee/et/tervise-edendamine/koolis/tervist-edendavate-koolide-vorgustik>

⁴ <http://kiusamisvaba.ee/>

⁵ <https://www.hm.ee/et/opikasisitus>

paindlikum õppetöö korraldus, koostöö ja lisarahastuse leidmine on kindlasti suunad, millele alanud arengukavaperioodil rohkem tähelepanu pööratakse.

Suurima ohuna toovad kõik sihtgrupid välja õpilaste arvu vähenemise ning gümnaasiumiosa võimaliku sulgemise Samuti tunnevad kõik sihtgrupid muret noorte õpetajate puuduse ning riigi pidevalt muutuva haridus- ja regionaalpoliitika osas. Kool ei saa mõjutada inimeste maalt linna kolimise tendentsi, kuid hea mainega ja julgelt eristuv ning kaasaegne kool on kindlasti lisapõhjuseks piirkonda jäämiseks ja tulemiseks.

TUGEVUSED	NÕRKUSED
• Turvaline, sõbralik õpikeskkond • Mitmekesine huviringide valik • Väikesed klassikomplektid • Pika kogemusega ja kvalifitseeritud õpetajad • Looduskeskkond • Uuendustele avatud juhtkond • Sportimisvõimalused • Gümnaasiumiosa säilimine	• Koolimaja vajab remonti, ruumid ei ole hubased ja atraktiivsed • Muutunud õpikäsitus ei ole piisavalt rakendunud • Õpilaste vähene motivatsioon • Kooliõu ei paku tegevusi • Aegunud inventar (õppevahendid ja digitaristu) • Puudub professionaalne info- ja haridustehnoloogiline tugi • Lühikesed vahetunnid • Mõnede õpetajate mittetoetav suhtumine õpilastesse
VÕIMALUSED	OHUD
• Tehnoloogia areng ja kiirem internet • Looduskeskkond, õuesõpe • Kaasaegse õpikäsituse rakendamine • Koostöö piirkonna ettevõtetega • Kasutada rohkem projektirahasid • Täiskasvanuhariduse pakkumine • Koostöö kogukonnaga, teiste valla koolidega • Kool tegutseb eripärases seto kultuuriruumis	• Noored, pered kolivad mujale • Laste arvu vähenemine • Gümnaasiumiosa sulgemine • Riigihariduspoliitika • Noorte õpetajate puudus piirkonnas

3. Missioon ja visioon

3.1 Missioon

Värskas Gümnaasium tegutseb unikaalses seto kultuuriruumis. Kooli missioon on luua õpikeskkond, mis toetab julgete, loovate, hoolivate ja tegusate noorte kujunemist ning aitab kaasa noorte edukusele ja eluga rahulolule.

3.2 Visioon aastaks 2026

Värskas Gümnaasiumil on õpirõõmu toetav kaasaegne koolihoone. Traditsioonilisi ja hästi toimivaid õpimeetodeid täiendavad uuenduslikud ja loovad lähenemised. Koolis väärtustatakse tervislikku eluviisi ja puhast looduskeskkonda ning hoitakse au sees seto kultuuri. Hea maine ja selge eripära on suurendanud kooli õpilaste arvu. Kooli arengule annavad hoogu tihe eestisene ja rahvusvaheline koostöö ning huvigruppide kaasamine.

4. Eesmärgid

PÕHIEESMÄRK 1: Värskas Gümnaasiumis on rakendunud muutunud õpikäsitus, õpimeetodid toetavad loovust, ettevõtlikust ning koostöö- ja õpioskusi.

- ✓ Toimunud on selge muutus õppemetoodikas – rakendunud on õppijakeskne õpe, toimub uurimuslik ja koostöine õppimine, kus arendatakse õpioskusi ning enesejuhtimist.
- ✓ Õpetajad mõistavad oma rolli muutust muutunud õpikäsituses ning on motiveeritud ja aktiivsed uute meetodite rakendamisel.
- ✓ Õppimisel rakendatakse otstarbekalt kaasaegset digitehnoloogiat ja paranenud on õpilaste ja koolimeeskonna digioskused.
- ✓ Kool teeb aktiivset rahvusvahelist koostööd, toimuvad õpiränded ning strateegilise koostöö projektid.

PÕHIEESMÄRK 2: Värskas Gümnaasiumis on kaasaegne ja turvaline õpikeskkond, mis arvestab õppijate vajadustega ja soodustab loovust.

- ✓ Kooli ruumid on renoveeritud ja kaasaegselt sisustatud, tagatud on ligipääs kaasaegsele digitaristule. Tark koolimaja toetab nüüdisaegse õpikäsituse rakendumist ning õppetöö paindlikkust ja mobiilsust.
- ✓ Kooli õueala on aktiivselt kasutuses õppetöös ja vaba aja veetmisel ning pakub tegevust ja liikumisrõõmu.
- ✓ Kooli väärtused on rakendunud kooli igapäevaelus ning koolimeeskond lähtub olulistest otsustes ja valikutes neist.
- ✓ Kaasaegne õpikeskkond, selge eripära ja aktiivne huvigruppide kaasamine on suurendanud kooli usaldusvärsust ja laiemat tuntust.

PÕHIEESMÄRK 3: Värskas Gümnaasium on keskkonnateadlikkust, jätkusuutlikku ja tervislikku elu edendav kool, mis oma igapäeva tegevustega on eeskujuks ja suunanäitajaks.

- ✓ Koolis järgitakse õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel, maja haldamisel ja kogu tegevuse korraldamisel keskkonnasõbralikkuse põhimõtteid.
- ✓ Koolis väärtustatakse liikumist, tervislikke eluviise ja õpilaste ning koolimeeskonna vaimset ja füüsilist heaolu.

5. Väärtused

VÄRSKA GÜMNAASUMI VÄÄRTUSED

6. Tegevuskava

6.1 Õppe- ja kasvatustöö

ALAEESMÄRK 1: Toimunud on selge muutus õppemetoodikas – rakendunud on õppijakeskne õpe, toimub uurimuslik ja koostööine õppimine, kus arendatakse õpioskusi ning enesejuhtimist.

Mõõdikud:

- ✓ Projektõppe päevade/nädalate, uurimusliku ja lõimitud õppe tundide arv kasvab iga õppeaastaga
- ✓ Õppeprotsessis rakendatakse kõikides õppeainetes igapäevaselt õppimist toetavat hindamist
- ✓ Vähemalt 50% õppetööle kuluvast ajast on paindlikult kasutatav
- ✓ Õppetööst puudumiste arv on vähenenud
- ✓ Ettevõtliku Kooli hõbetase
- ✓ Õpilaste, õpetajate ja lastevanemate rahulolu õppe- ja kasvatustööga

Tegevused:

1. Õppekavade kaasaajastamine:
 - a. üldpädevuste, õppeainete ja seto pärimuskultuuri lõimimise kirjeldamine;
 - b. õppe- ja hindamismetoodika kirjeldamine;
 - c. õppe seostamine igapäevaeluga;
 - d. uute valikkursuste pakkumine.
2. Loovust ja koostööd arendavate õpetamispraktikate (uurimuslik õpe, projektõpe, lõimitud õpe jm) kavandamine kooli üldtööplaanis ja õpetaja töökavas ning läbiviimine.
3. Õppimist toetava hindamise rakendamiseks nõuetes kokkuleppimine, hindamise rakendamine õppeprotsessis.
4. Õppetöö ajaliselt paindlik korraldamine (nt tunniplaanide koostamine, mis võimaldab läbi viia pikemaajalisi õppesessioone 45-minutiliste tundide asemel ning soodustavad õppeainete lõimimist ja õuesõpet).

ALAEESMÄRK 2: Õpetajad mõistavad oma rolli muutust nüüdisaegses õpikäsituses ning on motiveeritud ja aktiivsed uute meetodite rakendamisel.

Mõõdikud:

- ✓ Vähemalt 80% õpetajatest rakendab igapäevaselt õppevorme, mis võimaldavad õpilastel õppida koostöös ning paindlikus õpikeskkonnas (sh digikeskkondades ja väljaspool regulaarseid koolitunde)
- ✓ Õpetajate vaheline koostöö toimub vastavalt kavandatule ning hõlmab erinevaid aineid ja vanuseastmeid ning pikemaajalisi koostööprojekte (nt koostööpäevad, e-õppepäevad jms)
- ✓ Õpetajate poolt algatatud uute ettevõtmiste arv
- ✓ Kooli uuenenud töötasustamise süsteem on rakendunud
- ✓ Õpetajate rahulolu töökeskkonnaga

Tegevused:

1. Koolimeeskonna teadmiste ja oskuste täiendamine sisekoolituste ja kogemuste jagamise vormis:
 - a. õppijakeskse õppe metoodikate rakendamise osas;
 - b. ühise arusaama kujundamiseks õppimist toetava hindamise ja selle rakendamise osas.
2. Koolimeeskonna ametialase arengu toetamine süsteemi väljatöötamine ja rakendamine, sh:
 - a. õpetajate mentorlussüsteemi välja töötamine ja rakendamine;
 - b. õpetajate koolisisese kogemuste- ja teadmistevahetuse süsteemi väljatöötamine ja rakendamine;
 - c. Eestisisese õpetajate vahetuse süsteemi väljatöötamine ja rakendamine.
3. Koolimeeskonna kaasamine kooliarenduse erinevate tööühmade töösse: aineühendused, tervisemeeskond, KiVa-meeskond, keskkonnatöörühm jt.
4. Õpetaja töö tasustamise põhimõtete kokkuleppimine, nende sisseviimine kooli töötasustamise alustesse ja rakendamine.
5. Koolimeeskonna ühissündmuste korraldamine motivatsiooni tõstmiseks ja koostöö edendamiseks.

ALAEESMÄRK 3: Õppimisel rakendatakse otstarbekalt kaasaegset digitehnoloogiat ja paranenud on õpilaste ja koolimeeskonna digioskused.

Mõõdikud:

- ✓ Digitundide (e-õppepäev, nutitund jm) arv
- ✓ Vähemalt 75% õpetajatest ja õpilastest kasutavad iganädalaselt digiõpikuid
- ✓ Vähemalt 25% paberkandjal olevatest õppematerjalidest (õpikud, töövihikud jms) on asendatud digiõpikutega
- ✓ IT süvaõppes osaleb 100% õpilastest
- ✓ Õpilaste digipädevus on paranenud
- ✓ Kool on saavutanud digiplaanis sihiks seatud digiküpsuse tasemed
- ✓ Õpilaste ja koolimeeskonna rahulolu digivahendite kasutamisega õppetöös

Tegevused:

Vastavalt käesoleva arengukava lisale 1 „Värskas Gümnaasiumi digitaristu arendamine“, mis vaadatakse läbi ja korrigeeritakse koolimeeskonna poolt igal õppeaastal.

1. Õpilaste digipädevuse saavutamise kava koostamine ning rakendamine kõigile kooliastmetele.
2. Koolimeeskonna ja õpilaste järjepidev ning kavakohane koolitamine kooli valitud veebipõhiste keskkondade ja digivahendite kasutamises ja igapäevases rakendamises.
3. Kõigile õpilastele IT keerukamate oskuste süvaõppeks võimaluste kavandamine ja pakkumine.
4. Haridustehnoloogilise toe tagamine. Haridustehnoloogi ametikoha loomine.
5. Kooli digivõimekuse regulaarne hindamine ning selle alusel digiplaani „Värskas Gümnaasiumi digitaristu arendamine“ koostamine ja sihikindel elluviimine.

6.2 Koolikeskkond

ALAEESMÄRK 4: Kooli ruumid on renoveeritud ja kaasaegselt sisustatud, tagatud on ligipääs kaasaegsele digitaristule. Tark koolimaja toetab nüüdisaegse õpikäsituse rakendumist ning õppetöö paindlikkust ja mobiilsust.

Möödikud:

- ✓ Kooli õppetöö toimub uutes renoveeritud ruumides
- ✓ Kooli ruumid on kaasaegselt sisustatud ja erinevate õppemetoodikate praktiseerimiseks kergesti kohandatavad
- ✓ Õppevahendid (sh digivahendid) vastavad õppetöö vajadustele
- ✓ Terve kool on kaetud turvalise Wifi-võrguga ja töökindel kiire kohtvõrk võimaldab terve koolipere samaaegset intensiivset võrgukasutust
- ✓ Koolil on kvalifitseeritud IT juht
- ✓ IT eelarve võimaldab kooli aja- ja asjakohast ning jätkusuutlikku haridus- ja infotehnoloogilist arengut
- ✓ Õpilaste, koolimeeskonna ja lastevanemate rahulolu õpikeskkonnaga

Tegevused:

1. Kooliruumide kaasajastamise (uue maja ehitus/renoveerimine) ettevalmistavad tööd:
 - a. ehitusliku ekspertiisi tellimine välja selgitamiseks, kas mõistlikum on ehitada uus koolimaja või olemasolevat renoveerida;
 - b. ruumivajaduse hindamine ning ainespetsiifiliste vajaduste kaardistamine ruumide planeerimisel;
 - c. koolimaja ehitus- või renoveerimisprojekti koostamine.
2. Uue koolimaja ehitus või olemasoleva renoveerimine vastavalt projektile.
3. Sisustusprojekti koostamine ja sisustuse soetamine.
4. Õppetöö vajadustega arvestava digitaristu kaasajastamine: kohtvõrk, wifi, digivahendid jm.
5. Professionaalse IT alase toe tagamine. IT-juhi ametikoha loomine.

ALAEESMÄRK 5: Kooli õueala on aktiivselt kasutuses õppetöös ja vaba aja veetmisel ning pakub tegevust ja liikumisrõõmu.

Möödikud:

- ✓ Õueala on varustatud õuesõpet toetavate vahenditega
- ✓ Õuealal on puhkamist ja liikumist toetavad atraktsioonid
- ✓ Kooli õueala on iganädalaselt kasutusel õppetöö läbiviimisel
- ✓ Kõik õpilased veedavad oma koolipäevast vähemalt ühe vahetunni õues
- ✓ Õpilaste, koolimeeskonna ja lastevanemate rahulolu õueala kasutamisega õppetöös ja vaba aja veetmisel

Tegevused:

1. Kooli õueala planeeringu koostamine.
2. Õuealale õuesõppe võimaluste ja vabaaja atraktsioonide (puhkealad, mänguväljakud, liikumisrajad, varjualune jm) rajamine, mis soodustaksid liikumist ja vahetundide õues veetmist.

3. Õuesõppe metoodikate väljatöötamine, praktiseerimine ja kogemuste vahetamine.

ALAEESMÄRK 6: Kooli väärtused on rakendunud kooli igapäevaelus ning koolimeeskond lähtub olulistest otsustest ja valikutest neist.

Mõõdikud:

- ✓ Kõik õpilased ja koolimeeskond teavad kooli väärtusi
- ✓ Koolimeeskond mõistab oma rolli väärtuste kandjana, töötades ja käitudes kooli väärtusi järgides
- ✓ Kooli üldtööplaanis kajastuvad väärtusarendusega seotud tegevused viiakse ellu plaanipäraselt
- ✓ Kool on väärtusalase tegevuse eest pälvinud Tartu Ülikooli eetikakeskusest tunnustuse „Hea kool kui väärtuspõhine kool“ ning väärtuskasvatuse rändauhinna „Väärtuskasvatuse kool“
- ✓ Õpilaste, koolimeeskonna, lastevanemate rahuolu koolikultuuriga

Tegevused:

1. Kooli väärtuste lõimine õppetöösse, õppemetoodikatesse ja kooli dokumentatsiooni.
2. Väärtuskasvatust toetavate tegevuste järjepidev kavandamine ja sihikindel rakendamine õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel.
3. Koolimeeskonnale väärtusarenduse alaste sisekoolituste läbiviimine, väärtuskasvatuse parimate praktikate jagamine teiste koolidega.

ALAEESMÄRK 7: Koolis väärtustatakse liikumist, tervislikke eluviise ja õpilaste ning koolimeeskonna vaimset ja füüsilist heaolu.

Mõõdikud:

- ✓ Kooli üldtööplaanis kajastuvad terviseedenduse- ja kasvatusega seotud tegevused viiakse ellu plaanipäraselt
- ✓ Koolis on tervisemeeskond, mis juhib koolitervisega seotud tegevust
- ✓ Õppetööst puudumine haiguse tõttu on vähenenud
- ✓ Kooli juhtkonna, õpetajate, kooli töötajate ja õpilaste vahelised suhted on sõbralikud ja vastastikust koostööd arendavad
- ✓ Rahulolu uuring näitab, et kiusamisega ei puutu kokku 85% õpilaskonnast
- ✓ Koolisööklas kasutatakse vähemalt 70% ulatuses mahedat ja kohalikku toorainet
- ✓ Koolisöökla on osa õpikeskkonnast ning tervisliku toitumise suunanäitaja
- ✓ Õpilaste, lastevanemate ja koolimeeskonna rahulolu kooli õhkkonna ja terviseedenduse tööga

Tegevused

1. Terviseedenduse ja -kasvatusega seotud tegevuste kavandamine üldtööplaanis ja elluviimine:
 - a. tervislikku toitumist propageerivad tegevused, mis toetavad õppekava ja edendavad õpilaste tervislikku toitumist;
 - b. kehalist aktiivsust propageerivad tegevused, mis toetavad õppekava ja edendavad õpilaste kehalist aktiivsust;

- c. sõltuvusainetealane ennetustöö.
2. KiVa programmi põhimõtete ja metoodika järjepidev ja sihikindel rakendamine õppe- ja kasvatustöö kavandamisel ning läbiviimisel.
3. Koolikeskkonna tervisealase sisehindamise süsteemi väljatöötamine ja järjepidev rakendamine.
4. Kohaliku ja maheda tooraine osakaalu suurendamine koolitoidus.
5. Koolisöökla kasutamine õpikeskkonnana ja koolitoidu seostamine õppekavaga.
6. Kooliaia lahenduse väljatöötamine ja rajamisega alustamine.

6.3 Juhtimine

ALAEESMÄRK 8: Kooli hea maine, selge eripära ja aktiivne huvigruppide kaasamine on suurendanud kooli usaldusväarsust ja laiemat tuntust.

Mõõdikud:

- ✓ Õpilaste arv, sh gümnaasiumiosas on kasvutrendis
- ✓ Vähemalt 10% lastevanematest on kaasatud õppeprotsessi läbiviimisse
- ✓ Õppeaastas vähemalt 10 positiivset meediakajastust maakondlikus või üleriigilises meedias
- ✓ Õpilased ja koolimeeskond on motiveeritud seto kultuuri õppes osalema ja sündmustes ning tegevustes aktiivselt kaasa lööma
- ✓ Kasutusel on koolivormi element
- ✓ Õpilastel, koolimeeskonnal jt huvigruppidel on selge arusaam õpilasesinduse rollist koolis ja õpilasesindus on koolimeeskonnale arvestatav partner koolielu korraldamisel
- ✓ Õpilaste, koolimeeskonna ja huvigruppide rahulolu kooli mainega ja huvigruppide kaasamisega

Tegevused

1. Kooli turundus- ja mainekujundusstrateegia väljatöötamine ja sihikindel rakendamine.
2. Koolivormi elemendi väljatöötamine ja kasutusele võtmine.
3. Koolimeeskonna, õpilaste ja koostööpartnerite märkamiseks tunnustamissüsteemi väljatöötamine ja rakendamine.
4. Koostöö kavandamine huvigruppidega kooli õpikeskkonna kujundamisel, õppetöö läbiviimisel ja ühissündmuste kavandamisel ja läbiviimisel.
5. Selgete väljundite ja õppemetoodikate väljatöötamine seto keele ja kultuuri süsteemseks ja tulemuslikuks õpetamiseks ja teiste õppeainetega lõimimiseks.
6. Süsteemi väljatöötamine koolivälistel seto kultuurisündmustel osalemise arvestamiseks õppetöö osana ja õpilaste ning koolimeeskonna motiveerimiseks.
7. Õpilasesinduse eesmärkide ja rolli sõnastamine ning õppeaasta tegevuskava väljatöötamine ja elluviimine.
8. Rahuloluküsitluste süsteemi väljatöötamine ja juurutamine.
9. Kooli sisehindamissüsteemi uuendamine ja rakendamine.

ALAEESMÄRK 9: Koolis järgitakse õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel, maja haldamisel ja kogu tegevuse korraldamisel keskkonnasõbralikkuse põhimõtteid.

Mõõdikud:

- ✓ Keskkonnahariduslikud tegevused on kavandatud kooli üldtööplaanis ja viiakse ellu plaanipäraselt

- ✓ Kool on täitnud programmi Roheline kool kriteeriumid ning on pälvinud keskkonnaharidusliku töö eest ökomärgise Roheline lipp
- ✓ Kooli territooriumil ja ruumides toimib jäätmete liigiti kogumine
- ✓ Kooliruumid on energiasäästlikud
- ✓ Kooli igapäeva tegevuses ja valikute ning otsuste langetamisel lähtutakse ökoloogilise jalajälje vähendamise põhimõttest

Tegevused:

1. Keskkonnaharidusliku programmiga Roheline kool⁶ liitumine ning programmi strateegia kavakohane elluviimine
2. Jäätmete liigiti kogumise võimaluste loomine – sorteerimiskonteinerite kooliruumidesse ja territooriumile toomine, õpilaste ja koolimeeskonna teavitamine ning juhendamine.
3. Energia- ja keskkonnasäästul põhinevate innovaatiliste tehnoloogiate koolikeskkonda toomine ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidega sidumine.

6.4 Koostöö

ALAEESMÄRK 10: Kool teeb aktiivset rahvusvahelist koostööd, toimuvad õpiränded ning strateegilise koostöö projektid.

Mõõdikud:

- ✓ Õpirändes osalenud õpetajate arv
- ✓ Strateegilise koostöö projektides osalenud õpilaste arv
- ✓ Õpilaste ja koolimeeskonna võõrkeelte oskus ja praktiseerimise julgus on paranenud
- ✓ Kool teeb süsteemselt ja läbimõeldult rahvusvahelist koostööd (koostöövormide, projektide arv)

Tegevused:

1. Rahvusvahelise koostöö põhimõtete väljatöötamine ja rakendamine.
2. Erasmus+ programmist õpirände projektitaotluste koostamine ja elluviimine.
3. Erasmus+ strateegilise koostöö projektitaotluste koostamine ja elluviimine.
4. Nordplus programmi projektitaotluste koostamine ja elluviimine.
5. Aktiivne osalemine eTwinningus.
6. Koolimeeskonna võõrkeeleskuse arendamine.

7. Arengukava täitmise kontroll ja uuendamine

Arengukava eesmärkidest ja tegevustest lähtuvalt koostatakse iga õppeaasta alguses kooli üldtööplaani. Õppeaasta lõpus analüüsitakse arengukava elluviimise tulemusi ja mõõdikute saavutamist. Analüüsi tulemusi tutvustatakse kooli hoolekogule, õppenõukogule ja kooli pidajale, kes teevad vajadusel ettepanekuid arengukava muutmiseks või täiendamiseks.

Arengukava periood lõppeb 2026. aastal põhjaliku sisehindamisega, mis viiakse läbi kooli poolt kehtestatud korras.

⁶ <https://www.keskkonnaharidus.ee/vorgustik/roheline-kool/>

8. Tegevuste ajakava 2019-2024

1. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ							
Tegevus	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	Rahastus	Vastutaja
1.1 Õppekavade kaasaajastamine (õppetöö osana õppekäikude, projektipäevade, aine - ja teemanädalate jms kavandamine, valikkursuste korraldus jm).	x		X				Õppejuht
1.2 Õppekäikude kava koostamine ja rakendamine.	x						Õppejuht
1.3 Loovust ja koostööd arendavate õpetamispraktikate (uurimuslik õpe, projektõpe, lõimitud õpe jm) kavandamine kooli üldtööplaanis ja õpetaja töökavas ning läbiviimine.	x						Õppejuht
1.4 Õppimist toetava hindamise rakendamiseks nõuetes kokkuleppimine ning juhendite ja abimaterjalide väljatöötamine.	x	x					Õppejuht
1.5 Tunniplaanide koostamine, mis võimaldab läbi viia pikemaid õppesessioone 45-minutiliste tundide asemel ning soodustavad õppeainete lõimimist ja õuesõpet.	x						Õppejuht
1.6 Loobumine 45-minutilise tunni algust ja lõppu märkivast koolikellast.		x					Õppejuht
1.7 Õpilaste loov- ja uurimistööde konverentside korraldamine kõigis kooliastmetes.		x					Õppejuht
1.8 Õpetajate koolisisese kogemuste- ja teadmistevahetuse süsteemi väljatöötamine ja rakendamine.		x					Õppejuht
1.9 Koolimeeskonna koolitamine õppijakeskse õppe metoodikate rakendamise osas.	x					Kool	Õppejuht
1.10 Koolimeeskonna koolitamine ühise arusaama kujundamiseks õppimist toetava hindamise ja selle rakendamise osas.	x						Õppejuht

1.11 Koolimeeskonna ametialase arengu toetamise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine.		x				Kool	Direktor
1.12 Ametijuhendite uuendamine.		x					Direktor
1.13 Õpetaja töö tasustamise põhimõtete kokkuleppimine, nende sisseviimine kooli töötasustamise alustesse ja rakendamine.	x	x					Direktor
1.14 E-õppe päevade kavandamine ja läbiviimine igal trimestril kõikides klassides.	x						Õppejuht
1.15 Õpilaste digipädevuse saavutamise kava koostamine ja rakendamine kõigile kooliastmetele.	x						Õppejuht
1.16 Haridustehnoloogi ametikoha loomine.	x						Direktor
1.17 Digiõpikute kasutuselevõtu kaardistamine, kavandamine õpetaja töökavas ja rakendamine kõikides õppeainetes ja klassides.	x	x					Õppejuht
1.18 Õpetajate osalemine HITSA koolitusprogrammis „Tuleviku õpetaja“	x	x				Kool, HITSA	Õppejuht
1.19 Koolimeeskonna koolitamine Office 365 tööriistade kasutamiseks.	x						Direktor
1.20 Õpilaste koolitamine Office 365 tööriistade kasutamiseks.	x						Õppejuht
1.21 Kõigile õpilastele IT keerukamate oskuste süvaõppeks võimaluste kavandamine ja pakkumine (nt robotika, programmeerimine, digiteenused)	x	x					Direktor
1.22 Digiplaani „Värskas Gümnaasiumi digitaristu arendamine“ koostamine kolmeks aastaks.		x					Direktor
2. KOOLIKESKKOND							
Tegevus	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	Rahastus	Vastutaja
2.1 Kooli renoveerimiseks ehitusliku ekspertiisi tellimine.	x					Kool, KOV	Direktor, vallavalitsuse spetsialist

2.2 Ruumivajaduse hindamine.	x						Direktor
2.3 Ainespetsiifiliste vajaduste kaardistamine ruumide planeerimisel.	x						Direktor
2.4 Koolimaja ehitus- või renoveerimisprojekti koostamine.		x				Kool, KOV	Direktor, vallavalitsuse spetsialist
2.5 Uue koolimaja ehitus või olemasoleva renoveerimine vastavalt projektile.			x	x		KOV, SAP, ..	Vallavalitsuse spetsialist
2.6 Sisustusprojekti koostamine ja sisustuse soetamine.		x		x	x	Kool, KOV, SAP, ..	Direktor
2.7 Õppetöö vajadustega arvestava digitaristu kaasajastamine.	Vastavalt digitaristu arendamise plaanile					Kool, KOV, HITSA, ..	Direktor
2.8 IT juhi ametikoha loomine.	x					Kool, KOV	Direktor
2.9 Kooli õueala planeeringu koostamine.		x				Kool, KOV	Direktor
2.10 Õuealale õuesõppe võimaluste ja vabaaja atraktsioonide (puhkealad, mänguväljakud, liikumisrajad, varjualune jm) rajamine, mis soodustaksid liikumist ja vahetundide õues veetmist.	x	x	x			Kool, SAP, Piiriveere Liider, ...	Direktor
2.11 Varjualusega jalgrattaparkla rajamine.		x				Kool, SAP, Piiriveere Liider, ...	Direktor
2.12 Õuesõppe metoodikate väljatöötamine, praktiseerimine ja kogemuste vahetamine.		x					Õppejuht
2.13 Väärtuskasvatust toetavate tegevuste kavandamine üldtööplaanis ja rakendamine õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel.	x						Direktor
2.14 Koolimeeskonnale väärtusarenduse alaste sisekoolituste läbiviimine, väärtuskasvatuse parimate praktikate jagamine teiste koolidega.		x				Kool	Direktor

2.15 Kooli väärtuste lõimimine kooli dokumentatsiooni (kodukord, õppekava jm).	x						Direktor
2.16 Kooli tervisemeeskonna moodustamine.	x						Direktor
2.17 Koolikeskkonna tervisealase sisehindamise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine.		x					Direktor
2.18 Koolikokkade osalemine projekti „Mahe ja muhe“ koolitusel (2-päevane koolitus, 2 õppereisi).	x	x				Piiriveere Liider	Direktor
2.19 Uute mahetoidu menüüde koostamine ja rakendamine.		x				Kool, KOV	Koolikokk
2.20 Kooliaia lahenduse väljatöötamine ja rajamisega alustamine.			x	x		Kool, KOV, SAP, Piiriveere Liider, ..	Direktor
3. JUHTIMINE							
Tegevus	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	Rahastus	Vastutaja
3.1 Kooli turundus- ja mainekujundusstrateegia väljatöötamine ja rakendamine.	x						Direktor
3.2 Koolivormi elemendi väljatöötamine ja kasutusele võtmine.		x	x			Kool, KOV, lastevanemad	Direktor, töörühm
3.3 Töötajate, õpilaste ja koostööpartnerite märkamiseks tunnustamissüsteemi loomine ja rakendamine.		x				Kool	Direktor
3.4 Kooli vilistlaskogu moodustamine.	x						Direktor
3.5 Selgete väljundite ja õppemetoodikate väljatöötamine seto keele ja kultuuri tulemuslikuks õpetamiseks ja teiste õppeainetega lõimimiseks.	x					Kool, SKP, KOV, ...	Direktor, SL, KOV
3.6 Koolimeeskonnale seto keele- ja kultuuriteemalise koolitusprogrammi väljatöötamine, rahastuse leidmine ja läbiviimine.		x	x			Kool, SKP, KOV, ...	Direktor, SL, KOV

3.7 Süsteemi väljatöötamine koolivälistel seto kultuuri sündmustel osalemise arvestamiseks õppetöö osana ja õpilaste ning koolimeeskonna motiveerimiseks.		x					Direktor, SL, KOV
3.8 Rahuloluküsitluste süsteemi väljatöötamine ja juurutamine.	x						Direktor
3.9 Õpilasesinduse eesmärkide ning rolli sõnastamine ja kooliperele tutvustamine.	x						Õpilasesindus
3.9 Kooli sisehindamissüsteemi uuendamine ja rakendamine		x					Direktor
3.10 Keskkonnaharidusliku programmiga Roheline kool liitumine.		x					Direktor, keskkonna töörühm
3.11 Keskkonnatöörühma moodustamine.		x					Direktor
3.12 Keskkonnapõhimõtete väljatöötamine ja järgimine.		x	x				Direktor, keskkonna töörühm
3.13 Keskkonna tegevuste sidumine õppekavaga.		x	x				Direktor, keskkonna töörühm
3.14 Keskkonnaülevaatus tegemine ja tegevuskava koostamine.		x					Direktor, keskkonna töörühm
3.15 Keskkonna tegevuskava täitmise monitooring ja hindamine.			x				Direktor, keskkonna töörühm
3.16 Jäätmete liigiti kogumise võimaluste loomine – sorteerimiskonteinerite kooliruumidesse ja territooriumile toomine.		x				Kool, KIK	Direktor, majandusjuht

3.17 Energia- ja keskkonnasäästul põhinevate tehnoloogiate koolikeskkonda toomine ja õppe- ning kasvatustegevuse eesmärkidega sidumine.		x	x	x		Kool, SAP, SEF	Direktor, õppejuht, PEA
4. KOOSTÖÖ							
Tegevus	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	Rahastus	Vastutaja
4.1 Rahvusvahelise koostöö põhimõtete väljatöötamine ja rakendamine.		x					Direktor
4.2 Õpirände võimalustega tutvumine ja projektitaotluse koostamine ning elluviimine.			x			Erasmus+ või Nordplus	Direktor
4.3 Strateegilise koostöö võimalustega tutvumine ja projektitaotluse koostamine ning elluviimine.	x					Erasmus+ või Nordplus	Direktor
4.4 Koosprojektidega alustamine eTwinningus.	x						Direktor
4.5 Võõrkeel (Inglise keel, vene keel) kursus koolimeeskonnale.	x	x	x			Kool, Erasmus+	Direktor